

Utbildningsdepartementet

2020-04-23
1 (3)
Dnr 2020:196

Yttrande över Behörighet i ämnet samiska samt vissa läroplansändringar för ökad trygghet och studiero

Dnr U2020/00232/S

Sammanfattning

Skolverket delar regeringens bedömning att det finns behov att reglera vem som är behörig att undervisa i ämnet samiska i sameskolan. Skolverket tillstyrker förslaget 2.2 med kommentarer till detta. Skolverket tillstyrker förslagen 3 och 4. Därtill lämnar Skolverket synpunkter på avsnitt 5.1.

Avsnitt 2.2 Behörighetskrav för att få undervisa i ämnet samiska i sameskolan ska införas

Skolverket tillstyrker förslaget.

Myndigheten välkomnar regeringens förslag att införa behörighetskrav för att få undervisa i ämnet samiska i sameskolan. Att införa behörighetskrav förbättrar förutsättningarna för en undervisning av god kvalitet av ämnet. På en punkt finns dock skäl att kommentera de bedömningar som görs i promemorian.

Enligt förslaget så ska behörighetskrav införas enligt huvudregeln för behörighet i andra ämnen än samiska i sameskolan – att läraren ska ha fullgjort minst 30 högskolepoäng eller motsvarande omfattning i ämnet, det vill säga huvudregeln för behörighet i förordning (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare (*behörighetsförordningen*). Skolverket vill betona att för behörighet i årskurs 1–3 krävs somt huvudregel minst 15 högskolepoäng eller motsvarande i ämnet, se 2 kap. 3 a § punkt 3, 4 och 6. Kravet på omfattning av ämnesstudier skiljer sig således åt i respektive årskurs 1–3 och 4–6. Eftersom läraren enligt regeringens förslag endast ska vara behörig att undervisa i ämnet samiska i motsvarande årskurser som lärarens utbildning i övrigt ger behörighet att undervisa i grundskolan, bör det övervägas att omfattningen av högskolestudier återspeglar vad som huvudregel krävs för respektive årskurs 1–3 och 4–6. Det vill säga 15 högskolepoäng för årskurs 1–3 och 30 högskolepoäng för årskurs 4–6.

Skolverket vill uppmärksamma att det enligt behörighetsförordningen uppställs alternativa behörighetskrav i årskurs 1–3. För behörighet i ämnet svenska och i modersmål krävs minst 30 högskolepoäng eller motsvarande omfattning. Enligt huvudregeln i 2 kap. 3 a § punkt 3, 4 och 6 krävs minst 15 högskolepoäng eller motsvarande omfattning. Myndigheten föreslår därför att frågan utreds närmare.

Avsnitt 3 Ändringar för ökad trygghet och studiero i läroplanerna för specialskolan, grundsärskolan och gymnasiesärskolan

Skolverket tillstyrker förslaget.

Avsnitt 4 Ikraftträdande

Skolverket tillstyrker förslaget.

Avsnitt 5 Konsekvenser av förslagen

Skolverket bedömer att konsekvensbedömningen i huvudsak är rimlig och relevant men vill lämna följande synpunkter.

Avsnitt 5.1 Förslaget om att det ska införas behörighetskrav för undervisning i ämnet samiska i sameskolan

Skolverket vill betona att promemorian inte belyser konsekvenserna för utbildningar i samtliga samiska varieteter. Myndigheten ser ett behov av att det finns utbildningsmöjligheter för de ämnen där det finns ett behörighetskrav. Konsekvenserna av förslaget behöver utredas vidare eftersom brister i utbildning i de olika samiska varieteterna kan leda till ökad lärarbrist i ämnet samiska, framför allt i de mindre samiska varieteterna. Högskoleutbildning om minst 30 högskolepoäng finns i nordsamiska, sydsamiska och lulesamiska men inte i umesamiska och pitesamiska. Dessa två mindre varieteter nämns heller inte i förslaget.

Förslaget medför att legitimerade lärare som undervisar i ämnet samiska och som inte har fullgjort studier i samiska om minst 30 högskolepoäng måste komplettera sin utbildning för att kunna få behörighet att undervisa i ämnet. Att införa ett behörighetskrav för ämnet samiska när det inte finns tillräckliga utbildningsmöjligheter i samtliga varieteter kan påverka språkrevitaliseringsprocessen negativt.

Skolverket föreslår därför att regeringen utreder möjligheterna för utbildning om minst 30 högskolepoäng i samtliga samiska varieteter.

På Skolverkets vägnar

Johanna Freed
Tf. avdelningschef

Josefin Waltin
Undervisningsråd

Tove Silfvrell
Handläggare

I ärendets slutliga handläggning har Nermina Wikström, Nils Penton, Johan Hardstedt och Gunnar Stenberg deltagit.